МЕСЕЦА ЈУЛА,
У 25. ДАН.

СПОМЕН СВ. СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА КУЛЕН-ВАКУФСКИХ: ПРОТО-ПРЕЗВИТЕРА ВУКОСАВА (МИЛАНОВИЋА) И ПРЕЗВИТЕРА РОДОЉУБА (САМАРЦИЋА).

НОВЫЙ СЕРБЛЯНИНЪ
ВЕ
2015.
НОВИ СРБЛЈАК

МЕСЕЦА ЈУЛА, У 25. ДАН.

СПОМЕН СВЕТИХ СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА КУЛЕН-ВАКУФСКИХ: ПРОТО-ПРЕЗВИТЕРА ВУКОСАВА (МИЛАНОВИЋА) И ПРЕЗВИТЕРА РОДОЉУБА (САМАРЏИЋА).*[1]

НА ВЕЧЕРЊУ.

Катизма редовна.

На „Господе завапих ...“ стихире на 6, глас 4:

Пријђимо, саборе православних, * и прославимо у подвигу страдања велике, * свештеномученике Кулен-вакуфске Вукосава и Родољуба, * који храбро пред гонитеље стадоше, * и трпљењем мука безбоштво мучитеља посрамише, * тога ради Господ их прослави међу светима, * са којима овјенчани вијенцима мучeништва ликују на небесима, * молећи непрестано Христа Бога * за спасење душа наших.

Којом пјесмом да опјевамо дивне мученике, * Вукосава и Родољуба, * свештенике Кулен-вакуфске? * Трпљењем мука за Христа, – христоименити постадоше, * на земљи муке претрпјеше, – на небесима са светима ликују, * од Бога вијенац славе примише, * и благодат да се моле за нас.

О великог подвига вашег, мученици свети, * трпљењем анђеле на небесима и људе на земљи задивисте, * гледајући ваш подвиг небеса се испунише пјесмом ликујући: * Свет си, Боже, и пресвет у светима својим; * Свет си и пресвет, – земаљске чиниш небеским; * Свет си и моћан у светима, којима дарујеш благодат подвига, * којим побједише силу нечастивога, * молите, о! свети свештеномученици, Христа Бога за спасење душа наших.

---

[1]* Текст службе дајемо према тексту у радној верзији новог издања *„Србљака“*. Службу је саставио Хризостом (Јевић), бивши еп. Бихаћко-петровачки (1991 – 2013), а сада Зворничко-тузлански (2013 и даље). Св. архијер. Сабор СПЦ на свом редовном заседању од 13. до 24. маја 2003. год. благословио је локално прослављање Босанско-крајинских свештеномученикā пострадалих од усташа током II светског рата, до обављања припрема за уписивање у Општи месецослов светих.

Друге стихире, глас 5:

Запјевајмо, браћо, пјесму духовну, * и прославимо свете мученике Вукосва и Родољуба, * страдање вјерности ради Богу претрпјеше, * вијенац славе примише од Вјенцедавца Христа Бога, * хору мученикā прибројише се, * и сапричастници Божанске славе постадоше, * и усрдни молитвеници за спасење рода нашега.

Радујте се мученици преславни, * Вукосаве и Родољубе, * страдања ваша благопријатна Богу бише, * јер Христоподобно Голготу страдања примисте, * крв ваша невино проливена сјеме вјере постаде, * тога ради Сабор Цркве хору светих вас приброја; * усрдним мољењима ка Христу Богу, * измолите мир од Бога, * и велику милост.

Пријђимо, о! браћо православна, * и прославимо свете мученике, * који трпљењем мука попут звијезда на небесима засијаше, * мрак безбоштва мучитеља разгнаше, * нечастивог Крстом побиједише, * Вукосав и Родољуб страдалници Кулен-вакуфски, * неустрашиви исповједници вјере у Христа Бога, * који их наоружа оружјем непобједивим, – љубављу Божијом, * њом неустрашиво стадоше пред мучитеље и срамно их поразише. * Са умиљењем завапимо и молимо: * о! свети свештеномученици, Вукосаве и Родољубе, * усрдно молите за нас ваше прослављаче, * испросите мир од Бога и велику милост.

Слава ... глас 6:

Од младости своје задојени љубављу Божијом, * богоугодно поживјесте, Богу служећи непрестано, * Невјести Христовој вјерни бисте и у страдањима, * подобно Јову непоколебљиво вјерни Богу остасте, * зато славни, Вукосаве и Родољубе, * имајући милост пред Богом молите за нас, * дјецу и паству своју, * да трпљењем од Господа примимо милост, * и опроштај многобројних сагрешења наших.

И сада ... Богородичан, или Крсто-богородичан, *[глас исти].*

На стиховње: стихире Октоиха.

Слава ... глас 4:

Којим пјесмама, о! вјерни, да опјевамо двојицу мученика, * Родољуба и Вукосава? * Прекрасне кринове вјере Цркве Христове, * који пријетње и муке безбожника презријеше, * и храбро пред мучитеље стадоше, * вјеру православну исповједише, * а безбоштво њихово посрамише, * мученички пострадаше и вијенац славе од Господа примише, * и благодат да се моле за нас.

И сада ... Богородичан, или Крсто-богородичан, *[глас исти].*

Тропар, глас 2:

Свештеномученици славни, * Вукосаве и Родољубе, * нетрулежни вијенац мучеништва примисте, * од Христа Бога нашега, * имајући крјепост од Бога мучитеље посрамисте, * и немоћ демонску показасте, * њиховим молитвама, Христе Боже, * спаси душе наше.

НА ЈУТРЕЊУ.

Канон *[свештеномученикā]*, глас 8.

Пјесма 1. Ирмос:

Ријеч Божија чудотворним жезлом Мојсијевим раздијели море, * и кочијаша фараона крстообразно порази потопивши га, * а пјешака Израиља избјеглицу спасе, * који Богу пјесму пјеваше.

Свјетлошћу Божанском обасјани свештеномученици, * нас на земљи ваше прослављаче * удостојите Божанског просвјећења.

Ваш племенити род знајући, * Бог вас као некада Павла украси ревношћу проповједи, * свети свештеномученици.

Свином прелешћу безумни мучитељи * богови хтједоше бити, храбро их као Михаил Архангел Луцифера обористе, * свети мученици.

Богородичан:

О Теби која си у утробу своју смјестила Савршеног Бога, Преславна, * говораше из генерације у генерацију, * Пресвета и савршено чиста остала си, Маријо Богородице. * Због тога Те сви славимо, * наше пред Богом заступништво.

Пјесма 3. Ирмос:

Господе, творче небескога круга, * и саздатељу Цркве, * Ти мене утврди у љубави твојој, * жељени крају, * тврђаво вјерних, * једини Човјекољубче.

Широк пут овоземаљске славе избјегосте, * уски ка Голготи мужески изабрасте, * славећи Бога на небес(им)а узиђосте, прехвални.

Тврдо поуздање вјере положисте на Господа свога, * Који вас и прослави међу светима, * нетрулежним вјенцем славе, прехвални.

Сдем прелешћу би испражњен, * Крстом Христовим би обновљен, * кога ви на раменима храбро изнесосте, * прехвални.

Богородичан:

Онај који рашири небо * и одржава сву васељену, Божанским благовољењем, * на њедрима твојим би држан тијелом, * свима вјернима показа те * тврдом заступницом, Пречиста.

Сједален, глас 4:

Свештену одежду часном сачувавши, * и крвљу невином украсивши је, * силом Духа равноангелни се показасте, * Вукосаве и Родољубе, славни, * поразитељи нечастивог се показасте, * Христа Бога молите за спасење душа наших.

Слава ... **и** сада ... Богородичан, *[глас исти]:*

Божанска скинија Ријечи била си, * једина пречиста Дјево Мати, * чистотом си анђеле превазишла, * мене који сам више од свих био прах, * оскврњен тјелесним сагријешењима, * молитвама твојим очисти благодатним водама.

[Или:] Крсто-богородичан, *[глас исти]:*

Неоскрнављена агница Ријечи, * нетрулежна Дјева Мати, * гледајући на Крсту Распетога, * Онога који безболно из тебе изиђе, * ридајући мајчински говораше: * Јао, Чедо моје! * како страдаш желећи човјека избавити * од срамотних страсти?

Пјесма 4. Ирмос:

Ти си, Господе, моја крјепост, * Ти си моја снага, * Ти си мој Бог, Ти си моја радост; * не оставивши њедра Очева, наше си ништавило посјетио, * зато с пророком Авакумом вапијем ти: * слава моћи твојој, Човјекољубче.

На подвиг страдања храбро сте изашли, * имајући пред собом страдања Христа Спаситеља, * Који вам крјепост даваше, славни.

Божанском љубављу разоружасте мрзитеље православља, * видећи, пак, ваша трпљења * попут фараона безумни осташе.

Пред мучитеље храбро стадосте и вјеру православну храбро исповједисте, * њихово лажно хришћанство посрамисте, славни. Богородичан:

Натприродним рођењем твојим, болести гријеховне разријешише се, * и проклетство природе од земље сазданих измијени се, * Богородице беспрјекорна, * и тобом се, нама на земљи, отворише врата Царства Небескога, * а људи са анђелима ликују.

Пјесма 5. Ирмос:

Зашто си ме одгурнуо од лица твога, * Незалазна свјетлости, * и покри мене цијелога тама туђинца?*[2] * Али ти ме поврати и управи пут мој * свјетлости заповјести твојих, молим се.

Сјечени камама и мучени свакојаким мукама, * свештенство своје и вјеру православну сачувасте, * мученици славни.

И док вас истјазаваху и на муке стављаху * ви усрдно Бога слависте * и пјесму благодарности узношасте, * мученици славни.

Знајући да ништа не бива без Божијег допуштења, * страдање благодарно прихватисте, * и хулу на Бога свога не изговористе, * мученици славни. Богородичан:

---

[2]* = ђавоља.

Божанског оваплоћења и неизрециве промјене * била си посредница, * која роди од Оца рођенога прије сунца; * тобом, пак, природа земних Богу се сабра, * и на престолу славе постави се.

Пјесма 6. Ирмос:

Очисти ме, Спаситељу, * јер многа су моја безакоња, * и из дубине зала изведи, молим се; * Теби завапих и услиши ме, * Боже, мога спасења.

Разгорјевши срце своје ревношћу Божанском, * никаквих пријетњи мучитеља не устрашисте се, * страдалници предивни.

Претрпјевши највеће подвиге * показасте се величанствени страдалници * и непоколебљиви исповједници вјере православне.

Видјевши ваш подвиг љубави ка Богу, * Он вас прослави вијенцима мучeништва, * свехвални. Богородичан:

Божанским рођењем твојим постадосмо сапричасници Божанске природе, * и славећи те са анђелским чиновима * наслиједисмо мир небески у Христу Исусу.

Кондак, глас 3:

Служењем свештеним од Бога даног вам, * достојно роду послужисте; * паству вашу еванђелским ријечима умудристе; * у подвиг мучeништва доспјесте; * тога ради Бог вас прослави на небесима; * молите непрестано, о! свети мученици, * за нас, ваше прослављаче.

СИНАКСАР:

[*Дана*] 25. овог мјесеца вршимо успомену на свештеномученике Вукосава *(Милановића)* и Родољуба *(Самарџића)* Кулен-вакуфске. Ови предивни Христови угодници бише свештеници Цркве Божије у Кулен-вакуфу када настаде гоњење Цркве Божије и вјерних њених од стране хрватских усташа 1941. године.

Највеће муке претрпјеше на које их ставише њихови мучитељи, али чврсти и непоколебљиви у вјери Христовој остадоше. Духовној пастви својој примјер вјере и побожности бише.

Њиховим молитвама, Господе Исусе Христе, Сине Божији, помилуј и спаси нас. *[**А**мин.]*

Овог дана вршимо и успомену на Успеније свете Ане, мајке Пресвете Богородице, која бјеше ћерка Матана свештеника. Послије дугог и богоугодног живота упокоји се у дубокој старости.

Света Олимпијада ђакониса рођена би у Цариграду од знаменитих родитеља. Врло млада остаде удовица и не хтједе више да се удаје, него се одлучи да помаже сиромашнима и служи Цркви као ђакониса, најприје за вријеме патријарха Нектарија, а потом и за вријеме Свтог Јована Златоустог. Ускоро послије Златоустовог прогонства и ова света жена би прогнана из Цариграда, и у прогонству сконча свој земни живот.

Преподобна Евпраксија дјевица замонаши се у седмој години. Што је више расла, на себе је узимала веће подвиге. Упокојила се 413. године у 30 години живота.

Спомен Петог васељенског сабора који би у Цариграду 553. године и на ком бијаху осуђене јерес монофизитска, те јеретички списи Теодора Мопсуетског, Теодорита Кирског и Оригена.

Молитвама светих твојих, Господе Исусе Христе, Сине Божији, помилуј нас. *[**А**мин.]*

Пјесма 7. Ирмос:

Некада у Вавилону пламен Божанског заступништва спусти се; * због тога младићи у ужареној пећи као по цвијетном врту * радосним ногама скакаше и ликујући пјеваху: * Благословен си, Боже отаца наших.

Огањ грјеховни мучитеља не спали вас, * а ви, пак, орошени росом благодати * као некада младићи у Вавилону пјевасте: * Благословен си, Боже отаца наших.

Хор анђела, светитеља и мученика * видећи ваш подвиг страдања, * и ваше мужевно држање пред мучитељима, * слављаху Бога који вам снагу даваше: * Благословен си, Боже отаца наших.

Благоухани мирис вашег мужевног подвига, неувели кринови, * испуњава душе нас који данас с вама радосно пјевамо: * Благословен си, Боже отаца наших. Богородичан:

Гле, испуни се Божанско пророштво: * Ти као дјевојка прими у себе Бога Ријеч, * и родила си Животодавца, Коме сви пјевамо: * Благословен је Бог отаца наших.

Пјесма 8. Ирмос:

Халдејски мучитељи седам пута пећ жестоко распаљиваше побожнима; * јачом, пак, силом они се показаше спасени, * пјевајући Творцу и Избавитељу: * Свештеници запјевајте, * људи радосно Га хвалите у све вјекове.

Имајући Бога заступника * као некада Данило у Вавилону затвористе уста звијерима подобним, * а њихову злобу посрамисте, * и као побједници на небесима данас пјевате: * Свештеници благословите, * људи величајте Га у све вјекове.

Камом избоден и заклан од оних * који камама више него Богу служе, * свештеномучениче Родољубе, * душу и срце управио си Богу своме, усрдно пјевајући: * Свештеници благословите, * људи хвалите Бога у све вјекове.

Промислитељ спасавајућег подвига, * Бог и Господ, вама, о! свехвални, * свише стави вијенац као побједницима, * јер прошавши добро подвиг страдања, * ка њему трчасте, усрдно пјевајући: * Свештеници благословите, * људи величајте Га у све вјекове. Богородичан:

Натприродно зачела си Онога који је од Оца * без матере рођен прије свих вјекова, * оставши при том Дјева и по рођењу чиста; * јер Божанско сједињење у теби обнавља природе, * и обнављају се границе постојећег. * Због тога те православно, * као Ону која је Бога родила, * истиниту Богородицу, пјевамо у вјекове.

Пјесма 9. Ирмос:

Као Бог јави се људима у тијелу, * изненади се због овога небо, * а утроба твоја би шира од небеса, * и крајеви земље се задивише. * Због тога Те началници анђела и људи * величају као Богородицу.

Предадосте животе ваше Избавитељу, * и ревнујући за вјеру православну и повјерену вам паству, * Њему сте у страдањима вапили: * Боже, избави их од опасности.

Прибројасте се мученицима, * јер мученички пострадасте, * свехвални Вукосаве и Родољубе, * не остављајући нас тужне и ожалошћене. * Напротив, вашом се вјером и трпљењем * и ми сами укријеписмо.

Имајући слободу пред Богом * данас чинимо ваше славно прослављање, свети мученици, * и са поносом сјећамо се ваших страдања * која за Христа и Бога нашега поднесосте. Богородичан:

Ко чу и видје? * Гле, Дјева роди без сјемена * савршеног Бога и савршеног човјека, * и Дјева остаде. * Због тога је сви ми земнородни * као заступницу нашег спасења величамо у све вјекове.

Свјетилан свештеномученикā:

Од младости ваше љубављу Божијом хранили сте се, * у Цркви вјерно служили, * пастви својој примјер побожности били сте, * свештеномученици славни, Вукосаве и Родољубе, * вјенце побједе примили сте од Господа. Слава ... и сада ... Богородичан:

Бивши првобитно у рају, * враг лажљиви и лукави завијаше ми, * и лукавом преваром из Едема изведе ме, * рођењем Твојим, Богородице би умвртљен, * а пут у Рај опет ми отворен.

СВЕТИ НОВОМУЧЕНИЦИ КУЛЕН-ВАКУФСКИ.*[3]

СВ. СВЕШТЕНОМУЧЕНИК РОДОЉУБ КУЛЕН-ВАКУФСКИ.

Свети свештеномученик Родољуб (Самарџић) рођен је 16. марта 1907. године у Рогатици. По завршетку Богословије рукоположен је за свештеника 16. марта 1931. године. Службовао је у Дрнишу, Метковићу, Трепљуху и Гламочу. Убијен је заједно са женом и децом у јуну 1941. године за време великог покоља Срба у Кулен-вакуфу. Убили су га тек пошто је гледао клање супруге и деце.

СВ. ИСПОВЕДНИК ВУКОСАВ КУЛЕН-ФАКУФСКИ.

Протојереј Вукосав (Милановић) рођен је 1865. године у селу Суваја код Босанског Петровца. По завршетку Богословије у Раљеву рукоположен је за свештеника 1892. године. Служио је у Кулен-вакуфу, где је и пензионисан. Ухапшен је крајем јула 1941. године с децом и унучићима. Пошто је био слеп усташе су га натерале да слуша како му кољу децу. Од туге и жалости умро је касније у Лици.

---

[3]* у Календару СПЦ: 9. јула заједнички празник – Сабор свештеномученикā Гламочких и Кулен-вакуфских.

※ НОВИЙ СЕРБЛЯК „ВСЕ ГОДА ВА БЕЛГРАДУ“. © НОВИ СРБЉАК 2015. ГОД. У БЕОГРАДУ. ※